

Granskningsrapport

TIMRÅ KOMMUN
Kommunledningskontoret

2017 -04- 1 0

Dnr.

Dpl.

Granskning av delårsrapport 2016

Kommunalförbundet
Kollektivtrafikmyndigheten
i Västernorrlands län

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunala
revisor

Oktober 2016

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	4
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	5
3.2	Resultatanalys	5
3.3	God ekonomisk hushållning	5
3.3.1	Finansiella mål	6
3.3.2	Mål för verksamheten	6

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förtroendevalda revisorer översiktligt granskat myndighetens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge Kollektivtrafikmyndighetens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som direktionen fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till direktionen i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 0,0 mnkr enligt resultaträkningen. Direktionen utvärderar i sin rapport verksamhetens nettokostnader där utfallet uppgår till -261,9 jämfört med budgeterade -303,6 mnkr. Prognosen för verksamhetens nettokostnader uppgår till -392,0 mnkr, jämfört med budgeterade -449,1 mnkr. Budgetavvikelsen på helår uppgår till +57,1 mnkr.

Eftersom myndigheten finansieras av medlemmarna innebär detta att såväl positiva som negativa resultat fördelas/finansieras av medlemmarna i efterskott vid bokslutet.

Vår bedömning är att balanskravet, utifrån att eventuellt negativt resultat finansieras av medlemmarna, kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Kommunalförbundet har tagit till sig många av tidigare synpunkter och rapporten håller numera en betydligt högre kvalitet jämfört med tidigare.

Finansiella mål

Som målen för god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv formulerats och med stöd av direktionens utvärdering, bedömer vi att målet inte kommer att uppfyllas.

Verksamhetsmål

Utifrån direktionens utvärdering bedömer vi att två av målen kommer att uppfyllas, ett mål uppfylls delvis medan övriga två mål inte kommer att uppfyllas.

Utifrån ovanstående delar vi direktionens bedömning att Kommunalförbundet inte kommer att uppnå en god ekonomisk hushållning för 2016.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner och kommunalförbund är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av direktionens mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Direktionsbeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomichef på Kommunalförbundet.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 0,0 mnkr. Eftersom Kommunalförbundet finansieras av medlemmarna innebär detta att såväl positiva som negativa resultat fördelas/finansieras av medlemmarna i samband med bokslutet. I analys av resultatet i delårsrapporten är det därför verksamhetens nettokostnader som utvärderas i förhållande till budget.

Verksamhetens nettokostnader uppgår till -261,9 mnkr jämfört med budgeterade -303,6 mnkr. Budgetavvikelsen uppgår till +41,7 mnkr och förklaras av biljettsubventioner från Sundsvalls och Örnsköldsviks kommuner. Den ökade intäkten resulterar i minskade medlemstillskott från dessa kommuner.

Prognosen för verksamhetens nettokostnader uppgår till -392,0 mnkr, jämfört med budgeterade -449,1 mnkr. Budgetavvikelsen uppgår till +57,1 mnkr. Förklaringen är densamma som beskrivs ovan.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning och balansräkning. Sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten vilket inte är ett krav om företagens samlade omsättning eller balansomslutning inte uppgår till 30 % eller mer av koncernens. Däremot redovisas delägda dotterbolaget Norrtåg AB:s prognos för året.

Myndigheten har tagit till sig många av tidigare synpunkter och rapporten håller numera en betydligt högre kvalitet jämfört med tidigare.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterat att väsentliga poster har periodiserats korrekt.

I balansräkningen återfinns förutbetalda intäkter motsvarande drygt 8 mnkr som avser äldre statsbidrag; riktade bidrag till glesbygd- och handikappåtgärder etc. där vissa poster har varit orörda sedan mitten av 00-talet. I augusti 2016 har förbundets ledningsgrupp fattat beslut om hur dessa medel ska användas, ca 0,4 mnkr har hittills omfördelats.

Kommunalförbundet har inte tagit upp någon avsättning för pensionsförpliktelser i sin redovisning. Kostnadsföring av premier för framtida pensioner sker månadsvis.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Kollektivtrafikmyndigheten utvärderar inte resultatet utan verksamhetens nettokostnad i sin delårsrapport. Den prognostiserade budgetavvikelsen uppgår till + 57,1 mnkr. Avvikelsen beror på:

- Landsbygdstrafik och tätortstrafik avviker tillsammans +67,1 mnkr mot budget. Avvikelsen förklaras till största delen av subventionerade intäkter från Sundsvalls och Örnsköldsviks kommuner, +74,2 mnkr, medan minskade biljett- och skolkortsintäkter avviker med -7,1 mnkr mot budget.
- SÄKO redovisar en negativ budgetavvikelse, -9,5 mnkr där den största förklaringen är ökade kostnader för sjukresor.
- Förvaltningskostnader avviker med -1,9 mnkr mot budget och förklaras bl.a. av högre kostnader för drift och underhåll av biljettmaskiner, införande av ny skolmodul för förenklad administration och kvalitetssäkrad redovisning, gemensam arkivdatabas m.m.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2016, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

Sammanställning nettokostnader	Utfall augusti	Budget 2016	Prognos helår	Budget avvikelse
Landsbygdstrafik	-102,9	-162,1	-153,8	8,2
Tätortstrafik	-34,0	-103,0	-44,1	58,9
SÄKO	-67,6	-93,8	-103,4	-9,5
Norrtåg	-22,4	-35,5	-34,8	0,7
Biljettsystem	-3,3	-5,0	-5,0	0,0
Stationsavgifter	-1,2	-1,8	-1,9	-0,1
Förvaltningskostnader	-20,6	-30,5	-32,2	-1,7
Administration SÄKO	-9,8	-17,3	-16,8	0,5
Verksamhetens nettokostnader	-261,9	-449,1	-392,0	57,1

Balanskravsresultatet uppgår till 0,0 mnkr.

3.3 God ekonomisk hushållning

3.3.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot direktionens finansiella mål som fastställts i budget 2016:

Finansiellt mål, fastställt av direktionen i budget 2016	Prognos 2016	Måluppfyllelse, förbundets bedömning
KTM bedriver resurseffektiv kollektivtrafik.	Kraftig budgetavvikelse p.g.a. att finansieringsmodellen för kommunala subventioner av biljettpriset förändras vilket innebär att självfinansieringsgraden minskar.	Nej, målet uppfylls inte.

Vi delar direktionens samlade bedömning att målet inte uppfylls. Exkluderas den kommunala biljettsubventionen uppgår budgetavvikelsen till -1,4 mnkr per augusti och -17,1 mnkr i helårsprognosen.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat inte är förenligt med det finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2016.

3.3.2 Mål för verksamheten

Direktionen har fastställt verksamhetsmål avseende god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmål, fastställt av direktionen i budget 2016	Prognos 2016	Måluppfyllelse, förbundets bedömning
Kollektivtrafikmyndigheten ökar den regionala och fysiska tillgängligheten.	En rad förbättringar har genomförts under årets inledande månader.	Ja, målet uppfylls.
Kollektivtrafikmyndighetens varumärke Din Tur stärks gentemot resenärer och allmänheten.	Kunskapen om vem som ansvarar för kollektivtrafiken är låg	Nej, målet uppfylls inte.
Kollektivtrafikmyndigheten ökar nöjdheten över kollektivtrafiken hos resenärer och allmänheten.	Den sammanfattande nöjdheten hos resenärer har ökat, däremot är den låg bland allmänheten. Ett nytt produktutbud har lanserats.	Målet uppfylls delvis.
Kollektivtrafikmyndigheten ökar det kollektiva resandet i Västernorrland.	Trots utökad trafik så har marknadsandelen av det totala resandet minskat.	Nej, målet uppfylls inte.
Kollektivtrafikmyndigheten minskar kollektivtrafikens negativa påverkan på miljön.	Samtliga indikatorer uppnås.	Ja, målet uppfylls.

Vi delar direktionens samlade bedömning att målen för verksamheten endast delvis kommer att kunna uppnås. Målet att öka det kollektiva resandet i Västernorrland har vägt tungt i Kollektivtrafikens egen bedömning av måluppfyllelsen.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte är förenlig med de av direktionen fastställda målen i budget 2015.

Sammanfattande bedömning avseende god ekonomisk hushållning

Vi instämmer i direktionens bedömning att Kommunalförbundet inte når en god ekonomisk hushållning för 2016.

2016-10-25

Anneth Nyqvist
Projektledare

PerÅke Brunström
Uppdragsledare